

RÂNDUIALA LITIEI DIN CADRUL PRIVEGHERII

Când se face slujbă cu Priveghere de noapte și după Vecernie urmează îndată slujba Utreniei, atunci se unește rânduiala Litiei cu Stihovna Vecerniei. Deci, după ce s-a zis ecfonisul: **Fie stăpânirea împărăției Tale... și a început a se cânta la strană stihirile de la Litie, ieșim în pronaosul Bisericii și săvârșim Litia. Sfintele Uși fiind închise, preotul și diaconul cu cădelnița, având capul acoperit, ies împreună din altar pe ușa dinspre miazănoapte, purtându-se înaintea lor două sfeșnice și, ajungând în pronaos tămâiază după obicei. Și după ce s-a cântat: Slavă... din Minei, Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu, diaconul, sau de nu este diacon, preotul însuși zice ectenia aceasta:**

Mântuiește, Dumnezeule, poporul Tău și binecuvântează moștenirea Ta, cercetează lumea Ta cu milă și cu îndurări, înalță fruntea creștinilor ortodocși și trimite peste noi milele Tale cele bogate; pentru rugăciunile Preacuratei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria; cu puterea cinstitei și de viață făcătoarei Cruci; cu ocrotirile cinstitelor, cereștilor netrupești Puteri; cu rugăciunile cinstitului, măritului proroc, înaintemergătorului și botezătorului Ioan;

cu ale sfinților, măriților și întru tot lăudaților apostoli Petru și Pavel, Andrei, Iacov și Ioan Teologul, și ale tuturor sfinților apostoli; ale sfintei și întocmai cu apostolii Maria Magdalena și a tuturor sfintelor femei mironosițe;

cu ale sfinților sfințiți mucenici: Ignatie, Irineu, Ciprian și Haralambie; a celor între sfinți părinților noștri și mari dascăli ai lumii și ierarhi: Vasile cel Mare, Grigore Teologul și Ioan Gură de Aur; cu ale sfinților Atanasie, Chiril și Ioan cel Milostiv, patriarhii Alexandriei; cu ale celor între sfinți părinților noștri: Nicolae al Miralikei, Spiridon al Trimitundeii și Nectarie de Éghina – făcătorii de minuni; Fotie și Nifon ai Constantinopolului, Grigorie Palamă, Marcu al Efésului, Varlaam și Dosoftei ai Moldovei, Calinic de la Cernica, Antim Ivireanul și Grigorie Dascălul, mitropoliți ai Țării Românești și ale tuturor sfinților ierarhi;

cu ale sfântului întâiului mucenic și diacon Ștefan și ale sfinților, mari mucenici: Gheorghe purtătorul-de-biruință, Dimitrie izvorătorul-de-mir, Teodor Tiron, Teodor Stratilat, Mina și Ioan cel Nou, ale doctori fără de arginți și cu ale tuturor sfinților bunilor biruitori mucenici; cu ale sfintelor Mucenițe Tecla, Anastasia, Varvara, Ecaterina, Tatiana, Marina, Filofteia și a tuturor sfintelor mucenițe;

cu ale precuvioșilor și de Dumnezeu purtătorilor părinților noștri: Antonie cel Mare, Pahomie, Macarie, Teodosie, Eftimie, Ioan Casian și Sava cel Sfințit – începătorii vieții de obște, cu ale precuvioșilor Efrem și Isaac din Siria, Maxim Mărturisitorul, Ioan Damaschin, Teodor Studitul și Simeon Noul Teolog; Antonie și

Teodosie de la Kiev, Serghie de la Radonej, Serafim de la Sarov, Nicodim de la Tismana, Paisie de la Neamț și Ioan Hozevitul; cu ale cuvioșilor părinți atoniți: Atanasie, Nicodim și Siluan; cu ale sfințelor Maria Egipteanca, Parascheva, Teodora de la Sihla și a tuturor sfințelor cuvioaselor maici;

cu ale sfinților și întocmai cu apostolii împărați Constantin și maica sa Elena, a Sfinților împărați Iustinian, Irina și Teodora, a dreptcredincioșilor stăpânitori: Olga, Vladimir și Nicolae cu familia sa; ale binecredincioșilor domnitori: Ștefan cel Mare, Neagóe Basarab, Constantin Brâncoveanu cu fii săi și cu ale tuturor sfinților împărați, cneji și domnitori;

cu ale sfântului (N), a cărui pomenire o săvârșim; cu ale sfinților și dreptilor dumnezeiești Părinți Ioachim și Ana și cu ale tuturor sfinților; rugămu-Te, mult-Milostive Doamne, auzi-ne pe noi păcătoșii, care ne rugăm Ție și ne miluiește pe noi.

Strana: Doamne miluiește (de 40 ori)¹

Diaconul: Încă ne rugăm pentru (Înalt-)preasfințitul (Arhi-)episcopul nostru (N), [și pentru starețul mănăstirii acesteia, (N) ieromonahul, dimpreună cu părinții și frații]; pentru apărarea țării acesteia și a celor ce viețuiesc într-însa; pentru pacea și bună așezarea întregii lumi; pentru cei ce sunt în călătorie; pentru mântuirea și ajutorul celor cu osârdie și cu frică de Dumnezeu se ostenesc și slujesc: părinți și frați ai noștri; pentru tămăduirea celor ce zac în boli; pentru mântuirea și iertarea păcatelor tuturor celor pomeniți în sfânt locașul acesta: vii și adormiți, și pentru toți ortodocșii creștini, să zicem.²

Strana: Doamne miluiește (de 3 ori)

Diaconul: Încă ne rugăm ca să fie păzită țara aceasta, orașele și satele ei de ciumă, de foamete, de cutremur, de potop, de foc, de sabie, de năvălirea altor neamuri și de războiul cel dintre noi;³ pentru ca milostiv, blând și lesne iertător să ne fie nouă Bunul și Iubitorul de

---

¹ După cum prevede Tipicul și Liturghierul athonit, doar la prima cerere se cântă *Doamne miluiește* de 40 de ori, iar la toate celelalte doar de 3 ori. Alte Liturghiere grecești precum și cele românești prevăd, peste tot, *Doamne miluiește* doar de 3 ori. Noi am urmat practica athonită, de mijloc, abandonând practica rusească, care este mai nouă și nu este unanim acceptată, unde la unele cereri apare *Doamne miluiește* de 50 sau 30 de ori.

² Această cerere a fost simplificată și modificată, pentru a evita unele repetări (cu privire la „cei ce slujesc”), dar și pentru a o completa cu cereri care se simțeau lipsă. Cei care nu acceptă această variantă, pot rosti cererea în forma ei veche.

³ Într-un limbaj actualizat acest început de cerere ar suna așa: „Încă ne rugăm ca să fie păzită țara aceasta, orașele și satele ei de epidemii, foamete, cutremure, inundații și incendii, de invazii străine și de războaie civile...”

oameni Dumnezeu nostru, să îndepărteze și să împrăștie toată mânia care se pornește asupra noastră și să ne izbăvească pe noi de mustrarea Lui cea dreaptă, care este asupra noastră și să ne miluiască pe noi.

Strana: Doamne miluiește (de 3 ori)

Diaconul: Încă ne rugăm și pentru ca Domnul Dumnezeu să audă glasul rugăciunii noastre, a păcătoșilor și să ne miluiască pe noi.

Strana: Doamne miluiește (de 3 ori)

Preotul: Auzi-ne pe noi, Dumnezeule, Mântuitorul nostru, nădejdea tuturor marginilor pământului și a celor ce sunt pe mare departe și, Milostive Stăpâne, milostiv fii nouă, față de păcatele noastre și ne miluiește pe noi. Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Pace tuturor.

Strana: Și duhului tău.

Diaconul: Capetele noastre, Domnului să le plecăm.

Strana: Ție Doamne (*scurt*)

Și plecându-și toți capetele, preotul se roagă în glas:

Stăpâne mult-milostive Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeu nostru, pentru rugăciunile Preacuratei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria; cu puterea cinstitei și de viață făcătoarei Cruci; cu ocrotirile cinstitelor, cereștilor netrupești Puteri, cu rugăciunile cinstitului, măritului proroc, înainte-mergătorului și botezătorului Ioan; cu ale sfinților, măriților și întru tot laudaților apostoli; ale celor între sfinți părinți ai noștri mari dascăli ai lumii și ierarhi, ale sfinților bunilor biruitori mucenici și cu ale purtătorilor-de-Dumnezeu cuvioși părinți ai noștri;

cu ale sfântului (N), a cărui pomenire o săvârșim; cu ale sfinților și dreptilor dumnezeiești părinți Ioachim și Ana și cu ale tuturor sfinților;

bineprimită fă rugăciunea noastră, dăruiește iertare greșelilor noastre, acoperă-ne pe noi cu acoperemântul aripilor Tale, depărtează de la noi pe tot vrăjmașul și potrivnicul, împacă viața noastră, Doamne, miluiește-ne pe noi și lumea Ta și mântuiește sufletele noastre, ca un bun și iubitor de oameni.

Strana: Amin. Și se începe Stihovna, iar preotul își acoperă capul și pornind de acolo împreună cu diaconul, vin în mijlocul bisericii și se opresc înaintea mesei care a fost așezată din timp aici și pe care a fost pus Litierul cu cinci pâini, patru așezate în formă de cruce, iar a cincea deasupra și un vas cu vin (uneori, încă 2 vase: cu grâu și untdelemn), sfeșnicele punându-se lângă masă, dinspre răsărit.

După: **Slavă..., Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu de la Stihovna, se zice:**

Acum slobozește..., Sfinte Dumnezeule..., Preasfântă Treime..., Tatăl nostru...

Ecfonisul:

Că a Ta este împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul sau paracliserul deschide Sfintele Uși, iar după ce strana a cântat **Amin**, preotul cădește masa (de 3 ori) împrejur pe cele patru laturi, iar după a treia oară cădește icoana praznicului din centru și pe ceilalți clerici (dacă sunt mai mulți).

Dacă este sâmbătă seara, se cântă troparul **Născătoare de Dumnezeu, Fecioară...** (de 3 ori); iar de este sărbătoarea vreunui sfânt cu priveghere peste săptămână, se cântă troparul sfântului (de 2 ori) și apoi **Născătoare de Dumnezeu, Fecioară...** (o dată). Când este praznic, se cântă troparul praznicului (de 3 ori). Apoi preotul, luând un artos, însemnează cu el cruciș peste celelalte artose. Îl așează apoi la loc, își descoperă capul și zice rugăciunea ce urmează mai jos, cu glas mare. Iar când ajunge la cuvintele: „...**Însuți binecuvântează...**”, atunci cu mâna dreaptă arată spre cele puse înainte, adică spre pâine, grâu, vin și untdelemn.

Diaconul: Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluiește

Preotul: Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, care ai binecuvântat cinci pâini în pustie și ai săturat cu ele cinci mii de bărbați, Însuți binecuvântează și pâinile acestea și vinul,⁴ înmulțindu-le în țara aceasta și în toată lumea Ta; iar pe credincioșii, robii Tăi, care vor gusta din ele, îi sfințește: că Tu ești Cel ce binecuvântezi și sfințești toate, Hristoase Dumnezeul nostru și Ție slavă înălțăm, împreună și Părintelui Tău celui fără de început și Preasfântului și Bunului și de viață Făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

După aceasta preotul își acoperă capul.

Strana: Amin. Apoi: **Fie numele Domnului binecuvântat de acum și până în veac (de 3 ori).** Și se cântă Psalmul 33: **Bine voi cuvânta pe Domnul în toată vremea..., până la: Bogații au sărăcit și au flămânzit; iar cei ce-L caută pe Domnul nu se vor lipsi de tot binele...**

---

⁴ La 8 septembrie sau atunci când se face prima Litie la început de an bisericesc (început la 1 septembrie), rugăciunea va avea în acest loc următorul conținut: „*pâinile acestea, grâul vinul și untdelemnul...*”, iar restul rugăciunii după obicei.

În timp ce se cântă Ps. 33, diaconul ia Litierul cu pâinile și intră în altar prin ușa de miază zi, iar preotul rămâne în fața Sfintelor Uși și după sfârșitul psalmului întorcându-se spre apus zice:

Binecuvântarea Domnului peste voi toți cu al Său har și cu a Sa iubire de oameni, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

După aceasta preotul intră în Sfântul Altar și închide Sfintele Uși.

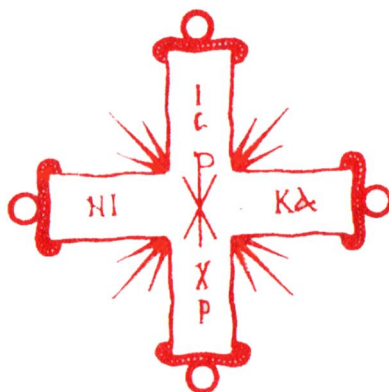
În lipsa diaconului, preotul ia Litierul, merge cu el până în fața Ușilor Împărătești, face o mică închinăciune și îl dă paracliserului care luându-l intră în altar prin ușa de miazăzi, iar preotul rămâne în fața Sfintelor Uși cu fața spre răsărit și când se sfârșește de cântat Ps. 33 se întoarce spre apus și binecuvântând poporul cu mâna, zice: **Binecuvântarea Domnului ...**

Mai departe urmează Slujba Utreniei, citețul spunând: **Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu... și cei 6 psalmi.**

Pâinile tăiate și stropite cu vin se împart în timpul citirii Prologului de dinaintea celor 6 Psalmi sau, cel târziu în timpul citirii Catismelor .

SĂ SE ȘTIE CĂ:

Cele binecuvântate la Litie să nu mai fie puse vreodată spre binecuvântare. Dar mai ales, să se ia seama ca nu cumva prescurile sau vinul binecuvântat să se folosească la Liturghie.

Text diortosit de ieromonahul Petru Pruteanu,
www.teologie.net